

بسمه تبارك و تعالی

بزرگتر نعمتی که امر و ز شامل حال میباشد و شکر آن بر تمام اهل مملکت واجب اینست که خیال بلند ملوکانه و ضمیر الهام پذیر خسروانی بامور علمیه که آرایش کشور و مایه سعادت و رفاه عمومی است دائماً توجه میفرماید و در اصلاح کار و توسیع اداره جلیله معارف و نظم و انتظام آن تأکید و اصرار ذات ملکوتی صفات اقدس اعلی حضرت شاهنشاهی ارواحنا فداء باعلی درجه کمال است و در پایه سریر معلی که سرچشمه آگاهی است معلوم که اول شرط صحت کار علم یعنی دانستن باشد و صاحبان منصب و عمل نخست باید بدانند تا درست بتوانند نظر باین منظور عالی مکرر بلفظ گوهر نثار مقدس در باب کلیه امور وزارت علوم و معارف و تمام شعب مهمه آن از ترتیبات مکاتب و مدارس قدیم و جدید دولتی و نظامی ملتی و مظفری و فروع این اصول از محکمه های طبی و جراحی و کحالی و مریضخانه ها و دوآخانه ها و غیرها که سلامت و سعادت آحاد و افراد اهل مملکت بسته بآن است بحضرت مستطاب اشرف معظم اتابک اعظم ضاعف الله اجلاله سفارشهای بلیغ فرموده و پیوسته یاد آوری میفرمایند و از آنجا که حضرت مستطاب اشرف دام اقباله نیز امثال مثال شاهانه را همیشه از واجبات فوری دانسته و در اجرای مقاصد سینه بدرجه مجاهده مبالغه مینمایند و از هو خواهان علوم و معارف و ترقی تمدن و تکمیل

تربیت

تربیت عمومی یعنی بهبودی کلیه میباشند در این ایام که وقت را مقتضی و موقع را مناسب دیدند مجلسی از وزرای عظام و رجال دانشمند کشور و آگاهان خیر خواه ملل متحابه منعقد کرده اتفاق و مساعدت آرای ارباب حل و عقد را در انجام مهمام مزبور خواش نمودند و مبلغی از محسنات و نتایج حسنه معرفت و دانش سخن گفتند و پس از مذاکرات طولانی و گفت و شنیدهای عالمانه و تحقیقات کافی مقرر فرمودند که انجمن شورائی در دایره وزارت علوم و معارف برای قراردادهای نافع راجع باین اداره معظمه تشکیل یابد و در مواقع معینه آن مجلس منعقد شود و اجزای کاردان این هیئت مافی الضمیر خود را اظهار نمایند و مطالب بعد از اقامه ادله و براین قاطعه با کثرت آرا قبول گردد و رابرت یعنی صورت مذاکرات قبول شده مجلس را بنویسند و بمحض صدارت عظمی شید الله ارکانه تقدیم کنند و حضرت مستطاب اشرف اتابک اعظم مد ظله العالی پس از ملاحظه و دقت اگر تصدیق و تصویب نمودند از لحاظ نظر انور اعلی حضرت قوی شوکت شاهنشاهی خلد الله ملکه و سلطانه بگذرانند و چون موشح بصحبه ملوکانه شد فوراً مجری دارند بنا برین روز یکشنبه سیزدهم و سه شنبه پانزدهم رجب هذه السنه مسعوده اودئیل ۱۳۱۹ در منزل جناب مستطاب اجل اکرم نیرالملک وزیر علوم و معارف ادام الله اقباله العالی انجمن شوری و مجلس مشورت منعقد گردید مسائلی از مبادی اعمال طرح کردند و حاصل گفت و شنید خود را نوشته بشرح فوق تقدیم نمودند و دستخط آفتاب نقطه هایون باینصورت در اجرای آن ورقه شریفه شرف صدور یافت

✽ صورت دستخط مبارک اعلی حضرت شاهنشاهی دام ملکه ✽

جناب

جناب اشرف اتابك اعظم این كتابچه را ملاحظه كردم از همین قرار قدغن
بكنسید رفتار بكنسند

شهر رجب ۱۳۱۹

(راپورت انجمن معارف)

حسب الامر حضرت مستطاب اجل اشرف امجد اتابك اعظم انجمن شورای
وزارت معارف برای ترتیبات متعلقه بآن روز یکشنبه ۱۳ و سه شنبه ۱۵ شهر
رجب المرجب در منزل جناب وزیر علوم منعقد گردیده و اشخاص ذیل که بسمت
عضویت مقرر شده اند و در آن مجلس حاضر بودند *

جناب وزیر علوم

مسیو دكتور شنیدر

مسیو شنیدلر

مسیو هنه بیك

اجزای انجمن مقدمتاً در خصوص تشکیل اساس وزارت معارف مذاکرات نموده
نتیجه مجلس ازقراری است که بعرض حضور مبارك میرسانند *

(هیئت وزارت معارف) هیئت وزارت معارف مرکب خواهد بود (۱) از
وزیر علوم و معارف (۲) معاون وزارت معارف (۳) منشی وزارت معارف
(۴) رئیس تعلیمات ابتدائیه و اجزای آن (۵) رئیس تعلیمات متوسطه و اجزای
آن (۶) رئیس تعلیمات عالیہ یا خصوصیه و اجزای آن

* (انجمن شورای وزارت معارف) *

(انجمن شورای وزارت معارف) برای معاونت وزیر علوم و معارف و تسهیل
امور متعلقه بتعلیم و تعلم انجمن شورای معارف در تحت ریاست وزیر معارف

مقرر

مقرر است و اجزای آن عبارت خواهد بود از شخص وزیر معارف و معاون وزارت
معارف و منشی وزارت معارف و دوازده نفر اجزای دیگر که از اعظم دانشمندان
و معلمین بزرگ مدارس انتخاب میشوند *

ریاست این مجلس چنانچه مذکور شد با وزیر معارف است و بعد از وزیر معارف رتبه
نیابت مجلس با معاون وزارت معارف و انشاء مجلس بعهد منشی باشی یا دیرکل
وزارت معارف مقرر خواهد بود *

رؤسای ثلاثه تعلیمات ، ابتدائیه و متوسطه و عالیہ نیز بالاستحقاق عضویت مجلس
شورای معارف را دارا خواهند بود *

اعضای مجلس شورای معارف بتصویب وزارت معارف از طرف قرین الشرف
اعلی حضرت قدر قدرت شهریاری ارواحنا فدا و امضای حضرت مستطاب اجل
اشرف اکرم اتابك اعظم برقرار خواهد شد ، سرکشی و انتظام مدارس و
مکاتب و ریاست مدارج سه گانه تعلیمات نیز در عهد همین اشخاص خواهد بود
* وظایف و تکالیف انجمن شورای معارف *

ترتیب و انتظامات کلیه امور متعلقه بتعلیم و تعلم از قرار تفصیل ذیل بعهد انجمن
شورای وزارت معارف است *

ترتیب جمع و خرج و بوجه وزارت معارف *

انشا پرگرام و دستور العمل برای تعلیمات ابتدائیه و متوسطه و عالیہ *

انشا قوانین نظمیه مکاتب و مدارس عمومی دولتی و ملتی *

قبول و تقسیم موقوفات و وجوه اعانه که برای مدارس جمع میشود *

نظارت طبع کتب مقداتی و تحصیلی و کلیه مطبوعاتیکه ربط با امر تعلیم و تعلم

مدارس

مدارس و مکاتب عمومی داشته باشند و با جملہ تعیین طریقہ امتحانات و اعطای امتیازات و درجات مختلفہ تحصیلات معلمین و متعلمین مدارس و غیرہ در عہدہ تشخیص انجمن وزارت معارف است *

— سوگو میسیونہا یا مأمورین جزئ —

سوگو میسیونہا یا مأموریتہای جزئ عبارت از اجتماع چند نفر از معلمین یا اجزای وزارت معارفند کہ از طرف وزارت معارف بریاست یکی از اعضای انجمن کبری وزارت معارف برای رسیدگی ہر یک از شعب ثلاثہ . تعلیمات ابتدائی و متوسطہ و عالیہ انتخاب میشوند *

این اشخاص از طرف وزارت معارف بسرکشی و رسیدگی کلیہ مکاتب و مدارس دارالخلافہ مأمور شدہ پس از انجام مأموریت معلومات خود را بانجمن وزارت معارف راپورت مینمایند . کلیہ مدارس و مکاتب دارالخلافہ باستانی مدارس فقہیہ و بعضی از مدارس مخصوصہ کہ بستہ بادارات معینہ اند از تحت نظارت وزارت معارف خارج نمیتوانند بود *

مدارس دولتی کہ مخارج آنها از ہر جهت جزو بوجہ دولت است مستقیماً در تحت ریاست و ادارہ وزارت معارفند . سایر مدارس و مکاتب ملیہ و غیرہ کہ مخارجشان بعمدہ اشخاص مختلفہ است نیز بلا استثنا در تحت نظارت وزارت معارف خواهد بود *

﴿ معارف عمومیہ ﴾

معارف عمومیہ ایران در دو نوع از مدارس تدریس و تعلیم میشود *

(۱) مدارس کہ بخرج دولت نگاہداری میشوند *

(۲) مکاتبی کہ بخرج خواص یا اولیای اطفال باز شوند *

(مراتب تعلیمات عمومیہ)

نظر بفراخور و وضع حالیہ ایران مراتب تعلیم و تعلم از سہ درجہ خارج نخواہد بود

(۱) تعلیمات ابتدائیہ

(۲) تعلیمات متوسطہ

(۳) عالیہ یا مخصوصہ

تعلیمات ابتدائیہ در مکاتب ابتدائی دادہ میشود . این اندازہ تعلیم برای عموم اطفال طبقات مختلفہ اہالی کافی است و حد آن از خواندن و نوشتن زبان فارسی و قرائت کلام اللہ مجید و فرا گرفتن بعضی مسائل اصلیہ دینی و اصول حساب تجاوز نمی نماید تعلیمات متوسطہ در مدارس متوسطہ تدریس میشوند و عبارتند از فرا گرفتن یکی از السنہ خارجہ ریاضیات و تاریخ و جغرافیا و اصول فیزیک و شیمی و طبیعیات و ادبیات عربی و فارسی

تعلیمات عالیہ یا مخصوصہ در مدارس عالیہ یا خصوصیہ تدریس میشود و اسامی آن مدارس از این قرار است (مدرسہ دارالفنون) (مدرسہ نظامی) (مدرسہ علوم سیاسی) (مدرسہ فلاحت) (مدرسہ علوم طبیبہ و دوا سازی وغیرہ)

درین مدارس صاحبمنصبان و مہندسین راہ ساز و پل ساز و مہندسین معدن و اطباء و دوا سازها و معلمین و کلیہ اشخاصیکہ میخواہند در نوکری دولت داخل شوند تحصیل مینمایند تعلیم موزیک نظامی و علوم موسیقی در مدرسہ مخصوص تدریس خواهد شد

